

Building hardware – Mechanically operated locks and locking plates – Characteristics and test methods

Quincaillerie pour le bâtiment – Serrures mécaniques et gâches – Prescriptions et méthodes d'essai

Schlösser und Baubeschläge – Mechanisch betätigte Schlösser und Schließbleche – Anforderungen und Prüfverfahren

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 12209:2024. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 12209:2024. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 12209 (16 5124) z února 2025.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN 12209:2024 do soustavy norem ČSN. Zatímco ČSN EN 12209 (16 5124) z února 2025 převzala EN 12209:2024 schválením k přímému používání jako ČSN oznámením ve Věstníku ÚNMZ, tato norma ji přejímá překladem.

Informace o citovaných dokumentech

EN 1303 zavedena v ČSN EN 1303:2016 (16 5191) Stavební kování – Cylindrické vložky pro zámky – Požadavky a zkušební metody

EN 1634-1 zavedena v ČSN EN 1634-1 (73 0852) Zkoušení požární odolnosti a kouřotěsnosti sestav dveří, vrat, uzávěrů, otevíravých oken a prvků stavebního kování – Část 1: Zkoušky požární odolnosti sestav dveří, vrat, uzávěrů a otevíravých oken

EN 1634-2 zavedena v ČSN EN 1634-2 (73 0852) Zkoušení požární odolnosti a kouřotěsnosti sestav

dveří, vrat, uzávěrů, otevíravých oken a prvků stavebního kování – Část 2: Zkouška charakterizující požární odolnost prvků stavebního kování

EN 1634-3 zavedena v ČSN EN 1634-2 (73 0852) Zkoušení požární odolnosti dveřních a uzávěrových sestav – Část 3: Kouřotěsné dveře a uzávěry otvorů

EN 1670:2007 zavedena v ČSN EN 1670:2007(16 5705) Stavební kování – Odolnost proti korozi – Požadavky a zkušební metody

EN 16035 zavedena v ČSN EN 16035 (16 6210) Seznam vlastností stavebního kování (HPS) – Identifikace a souhrn dokladů o zkouškách k usnadnění zaměnitelnosti stavebního kování pro použití na požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveřích, vratech a/nebo otevíravých oknech

ISO 10899 nezavedena

Souvisící ČSN

ČSN EN 179 (16 6237) Stavební kování – Nouzové dveřní uzávěry ovládané klikou nebo zařízením s tlačnou plochou pro používání na únikových cestách – Požadavky a zkušební metody

ČSN EN 1125 (16 6236) Stavební kování – Panikové dveřní uzávěry ovládané horizontálním madlem pro používání na únikových cestách – Požadavky a zkušební metody

ČSN EN 1906 (16 5776) Stavební kování – Dveřní štíty, kliky a knoflíky – Požadavky a zkušební metody

ČSN EN 12519 (74 6032) Okna a dveře – Terminologie

ČSN EN 15685 (15 5125) Stavební kování – Vícebodové zámky, střelkové zámky a zapadací plechy – Požadavky a zkušební metody

ČSN EN ISO 9001 (01 0321) Systémy managementu kvality – Požadavky

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v člancích „Informace o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Citované předpisy

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS.

Upozornění na národní poznámky

Do této normy byla k evropské předmluvě doplněna národní poznámka.

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm,
Centrum technické normalizace pro bezpečnostní služby, IČO 63839911, Ing. Petr Koktan

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat v e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM
2024

EN 12209

Prosinec

ICS 91.190

Nahrazuje EN 12209:2016

Stavební kování – Mechanicky ovládané zámky a zapadací plechy – Požadavky a zkušební metody

Building hardware – Mechanically operated locks and locking plates – Characteristics and test methods

Quincaillerie pour le bâtiment – Serrues
mécaniques et gâches – Prescription et
méthodes d'essai

Schlösser und Baubeschläge – Mechanisch
betätigte Schlösser und Schließbleche –
Anforderungen
und Prüfverfahren

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2024-02-27.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoli členu CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska,

Malty, Německa,

Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídící centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2024 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmkoliv prostředky

Ref. č. EN 12209:2024 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva.....	10
Úvod.....	11
1..... Předmět normy.....	12
2..... Citované dokumenty.....	12
3..... Termíny a definice, značky a zkratky.....	12
3.1..... Termíny a definice.....	12
3.2..... Značky a zkratky.....	15
4..... Požadavky na výrobek.....	15
4.1..... Obecně.....	15
4.1.1.... Základní požadavky.....	15
4.1.2.... Nebezpečné látky.....	16
4.1.3.... Vratná síla střelky.....	16
4.1.4.... Pevnost klíče dozického zámku.....	16
4.1.5.... Pevnost činnosti neodpružené závory.....	16
4.1.6.... Minimální vratný moment síly na ořech zámku.....	16

4.2..... Kategorie použití (první číslice).....	16
4.2.1.... Odolnost proti boční síle na střelku.....	16
4.2.2.... Moment síly pro ovládání zámku.....	17
4.2.3.... Pevnost ořechu zámku.....	18
4.2.4.... Odolnost zamykatelné neodpružené závory ovládané klikou/knoflíkem v krutu.....	18
4.3..... Požadavky životnosti (druhá číslice).....	20
4.3.1.... Životnost činnosti střelky.....	20
4.3.2.... Životnost mechanismu neodpružené závory.....	20
4.3.3.... Životnost mechanismu s blokovací pojistkou zámku.....	20
4.4..... Hmotnost dveří a zavírací síla (třetí číslice).....	20
4.4.1.... Hmotnost dveří.....	20
4.4.2.... Zavírací síla dveří.....	20
4.5..... Vhodnost pro použití na požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveřích (čtvrtá číslice).....	21
4.5.1.... Obecně.....	21
4.5.2.... Třída 0.....	21
4.5.3.... Třída A.....	21
4.5.4.... Třída	

B.....	...	21
4.5.5.... Třída	N.....	 21
4.6..... Bezpečnost při používání (pátá číslice).....		21
4.7..... Odolnost proti korozi a teplotě (šestá číslice).....		21
4.7.1.... Odolnost proti korozi.....		21
4.7.2.... Ovládání v extrémních teplotách.....		22
4.8..... Bezpečnost (sedmá číslice).....		22
4.8.1.... Obecně.....		22
4.8.2.... Zamykání.....		22
4.8.3.... Blokování.....		22
4.8.4.... Odolnost knoflíku válcového zámku v krutu.....		23

4.8.5.... Požadavky na boční sílu.....	23
4.8.6.... Průmět zamykacích bodů.....	24
4.8.7.... Odolnost proti síle ve směru odemčení (zdvihová síla).....	24
4.8.8.... Požadavky na vytažení antiseparované neodpružené závory.....	25
4.8.9.... Požadavky na zařízení proti vyproštění zámků v posuvných dveřích.....	26
4.8.10.. Požadavky na odolnost zamykatelných ořechů zámků v krutu.....	27
4.8.11.. Napadení dozických zámků paklíčem.....	27
4.8.12.. Odolnost proti čelní síle na ochrannou skříň zapadacích plechů.....	28
4.8.13.. Odolnost proti boční síle na zapadací plechy.....	28
4.8.14.. Odolnost proti vytržení zapadacích plechů.....	28
4.8.15.. Odolnost proti zdvihové síle na zapadací plechy.....	28
4.8.16.. Ochrana proti demontáži ze dveří.....	28
4.9..... Identifikace požadavků na klíč dozických zámků (osmá číslice).....	30
4.9.1.... Minimální počet stavítek.....	30
4.9.2.... Minimální počet efektivních kombinací.....	31
4.9.3.... Rozdílné výšky zářezů na klíči.....	31
4.9.4.... Nezaměnitelnost klíčů s rozdílem pouze jednoho stupně.....	31
4.9.5.... Kódová	

ochrana.....	
31	
5..... Metody zkoušení, posouzení a odběr vzorků.....	31
5.1.....	
Obecně.....	
.....	31
5.2..... Zkušební přípravky.....	
32	
5.2.1.... Zkušební dveře.....	
32	
5.2.2....	
Vrtačka.....	
.....	32
5.2.3.... Zkušební přípravek.....	
33	
5.3..... Zkušební postupy – Postupy vrtání.....	33
5.4..... Zkušební metody – Obecně.....	33
5.4.1.... Ověření nebezpečných látek.....	33
5.4.2.... Vratná síla střelky.....	33
5.4.3.... Pevnost klíče dozického zámku.....	33
5.4.4.... Pevnost činnosti neodpružené závory.....	34
5.4.5.... Minimální vratný moment síly na ořech zámku.....	34
5.4.6.... Ochrana proti demontáži ze dveří.....	34
5.5..... Zkušební metody – Kategorie použití.....	34

5.5.1.... Odolnost proti boční síle na střelku.....	34
5.5.2.... Moment síly pro ovládání zámku.....	36
5.5.3.... Pevnost ořechu zámku.....	36
5.5.4.... Odolnost zamykatelné neodpružené závory ovládané klikou/knoflíkem v krutu.....	37
5.6..... Zkušební metody - Životnost.....	37
5.6.1.... Životnost činnosti střelky bez aplikace síly.....	37
5.6.2.... Životnost činnosti střelky s aplikací síly.....	38
5.6.3.... Životnost mechanismu neodpružené závory.....	39
5.6.4.... Životnost mechanismu s blokovací pojistkou zámku.....	40
5.7..... Hmotnost dveří a zavírací síla.....	41

Strana

5.7.1.... Ověření hmotnosti dveří.....	41
5.7.2.... Zavírací síla dveří.....	41
5.8..... Vhodnost pro použití na požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveřích.....	41
5.8.1.... Třída A.....	41
5.8.2.... Třída B.....	41
5.8.3.... Třída N.....	41
5.9..... Bezpečnost při	

používání.....	42
5.10..... Odolnost proti korozi a teplotě.....	42
5.10.1... Odolnost proti korozi.....	42
5.10.2... Ovládání v extrémní teplotě.....	42
5.11..... Bezpečnost.....	42
5.11.1... Zamykání.....	42
5.11.2... Odolnost knoflíku válcového zámku v krutu.....	43
5.11.3... Odolnost proti boční síle.....	44
5.11.4... Průmět neodpružené závory.....	47
5.11.5... Odolnost proti síle ve směru odemčení (zdvihová síla).....	47
5.11.6... Odolnost proti vytažení antiseparované neodpružené závory.....	49
5.11.7... Odolnost proti síle na zařízení proti vyproštění zámků v posuvných dveřích.....	50
5.11.8... Odolnost zamykatelných ořechů zámku v krutu.....	50
5.11.9... Napadení dozických zámků paklíčem.....	50
5.11.10. Odolnosti proti čelní síle na ochrannou skříň zapadacího plechu.....	51
5.11.11. Odolnost proti boční síle na zapadací plechy.....	52
5.11.12. Odolnost proti vytržení zapadacího plechu.....	53
5.11.13. Odolnost proti zdvihové síle na zapadací	

plechy.....	53
5.12..... Identifikace požadavků na klíč dozických zámků.....	54
5.12.1... Minimální počet stavítek.....	54
5.12.2... Minimální počet efektivních kombinací.....	54
5.12.3... Rozdílné výšky zářezů na klíči.....	54
5.12.4... Nezaměnitelnost klíčů s rozdílem pouze jednoho stupně.....	54
5.12.5... Kódová ochrana.....	54
6..... Klasifikace.....	55
6.1..... Systém kódování.....	55
6.2..... Klasifikace mechanicky ovládaných zámků a zapadacích plechů.....	55
6.2.1..... Kategorie použití (první číslice).....	55
6.2.2..... Životnost (druhá číslice).....	55
6.2.3..... Hmotnost dveří a zavírací síla (třetí číslice).....	56
6.2.4..... Vhodnost pro použití na požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveřích (čtvrtá číslice).....	56
6.2.5..... Bezpečnost při používání (pátá číslice).....	56
6.2.6..... Odolnost proti korozi a teplotě (šestá číslice).....	57
6.2.7..... Bezpečnost a odolnost proti odvrtání (sedmá číslice).....	57

6.2.8.....	Identifikace požadavků na klíč dozických zámků (osmá číslice).....	57
6.3.....	Příklad pro klasifikaci zámků, střelkových zámků a jejich zapadacích plechů.....	57
7.....	Značení, označení štítkem a balení.....	58

Strana

7.1.....	Na výrobku.....	58
7.2.....	Na balení a literatuře.....	58
Příloha A (normativní)	Odběr vzorků a zkušební posloupnost zámků a střelkových zámků.....	59
Příloha B (informativní)	Informace o výrobku.....	63
Bibliografie		64

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 12209:2024) vypracovala technická komise CEN/TC 33 *Dveře, okna, doplňky, stavební kování a lehké obvodové pláště*, jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do června 2025 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do září 2026.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 12209:2016.

EN 12209:2024 zahrnuje následující významné technické změny s ohledem na EN 12209:2016:

- úvod byl vypuštěn NP1);
- v kapitole 4 se charakteristiky považují za požadavky;
- obrázky jsou objasněny;
- třídy životnosti byly změněny z prahové hodnoty do rozsahu;
- byla doplněna třída prostředí B;
- příloha A je přesunuta do 4.5, 5.8 a 6.2.4;
- předchozí příloha B je nyní upravena v nové příloze A;
- předchozí příloha C je nyní upravena v nové příloze B;
- příloha ZA a kapitola 6 jsou zrušeny;
- kapitola 7 je přecíslována na kapitolu 6;
- kapitola 8 je přecíslována na kapitolu 7;
- změny verze 2004 na verzi 2016 se týkají základních požadavků;
- následující články byly přecíslovány bez jakékoli změny plnění;
 - schopnost samozavření je změněna na samozavření – schopnost zavřít dveře a držet je v zavřené poloze;
 - vratná síla střelky je přesunuta z 5.1.2 na 4.1.3;
 - zavírací síla je přesunuta z 5.4.2 na 4.4.2 Zavírací síla dveří;
 - Životnost samozavření změněna na Životnost samozavření proti stárnutí a znehodnocení;
 - životnost činnosti střelky je přesunuta z 5.3.1 na 4.3.1;
- schopnost udržovat dveře v zavřené poloze a nepřispívat k šíření požáru změněna na

vhodnost pro použití na požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveřích;

- vhodnost pro použití na požárně odolných/kouřotěsných dveřích je přesunuta z 5.5 na 4.5
Vhodnost pro použití na požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveřích;

- kontrola nebezpečných látek změněna na Nebezpečné látky;
- Nebezpečné látky jsou přesunuty z 5.1.1 na 4.1.2.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německo, Nizozemska, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Úvod

Určené použití pro výrobky podle tohoto dokumentu je:

- a) pro použití ve dveřích v budovách;
- b) pro použití na požárně odolných a kouřotěsných dveřích vybavených zavíracím zařízením dveří, umožňujícím takové dveře spolehlivě zavřít, a tak dosáhnout samozavření v případě požáru;
- c) pro použití na uzavřených požárně odolných dveřích pro zachování požární neporušenosti dveřní sestavy.

Tento dokument je jednou z řady evropských norem, které se zabývají výrobky stavebního kování.

K dispozici jsou také evropské normy pro mechanicky ovládané vícebodové zámky (EN 15685) a pro elektromechanicky ovládané zámky a zapadací plechy (EN 14846).

Provádění zkoušek začleněných do této normy je považováno za opakovatelné a jako takové bude umožňovat odpovídající a objektivní posouzení vlastností těchto výrobků v rámci členů CEN.

1 Předmět normy

Tento dokument specifikuje vlastnosti výrobků a zkušební metody mechanicky ovládaných zámků a jejich zapadacích plechů.

Tento dokument se vztahuje na mechanicky ovládané zámky a jejich zapadací plechy, které jsou buď vyrobeny a uvedeny na trh jako celek jedním výrobcem nebo sestaveny z podsestav vyrobených více než jedním výrobcem a navržených pro použití v kombinaci.

Tento dokument nezahrnuje posouzení příspěvku konkrétních sestav výrobku k požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti dveřních sestav.

Tento dokument neplatí pro mechanické/elektromechanické cylindrické vložky, kliky, zámky na okna, visací zámky, zámky pro trezory, nábytkové zámky nebo vězeňské zámky.

Tento dokument nspecifikuje mechanicky ovládané vícebodové zámky a jejich zapadací plechy, které jsou specifikovány v EN 15685.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.

NP1) NÁRODNÍ POZNÁMKA Chybný text.